

Rhaglen Ddysgu 1 – MDAP: Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu - **CYMRAEG**

Thema: Chwedlau'r Mabinogi

Datganiadau 'Hyn sy'n bwysig':

HSB1: Mae ieithoedd yn ein cysylltu a'n gilydd

HSB4: Mae llenyddiaeth yn tanio'r dychymyg ac yn ysbrydoli creadigrwydd

Yr hanner tymor hwn: Sgiliau, Gwybodaeth a Dealltwriaeth i'w datblygu:

- **Sgiliau (BYDD Y MYFYRWYR YN GALLU erbyn diwedd y Rhaglen Ddysgu):**
Bydd y myfyrwyr yn gallu **datblygu eu dealltwriaeth o beth ydy chwedl a thraddodiad chwedlau yng Nghymru. Bydd y myfyrwyr yn gallu trawsieithu geirfa o'r chwedl wreiddiol (hen orgraff) ac yn gallu cymryd rol y cyfarwydd i berfformio chwedl. Bydd y myfyrwyr yn gallu cymharu cymeriadau gan ddangos empathi a chydymdeimlad. Bydd y myfyrwyr yn gallu ysgrifennu portread a chyfarwyddiadau.**
- **Gwybodaeth (BYDD Y MYFYRWYR YN GWYBOD erbyn diwedd y Rhaglen Ddysgu):**
Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth sy'n digwydd yn y chwedl 'Branwen Ferch Llyr' a 'Blodeuwedd'
Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth ydy nodweddion ysgrifennu portread a chyfarwyddiadau.
- **Dealltwriaeth (BYDD Y MYFYRWYR YN DANGOS eu dealltwriaeth):**
Bydd y myfyrwyr yn dangos eu dealltwriaeth trwy **yn dangos eu gallu i ddefnyddio eu gwybodaeth o sut mae ieithoedd yn gweithio i gefnogi eu dysgu, yn gallu defnyddio eu dychymyg ac arbrofi gyda gwahanol ffurfiau a thechnegau creadigol er mwyn creu llenyddiaeth eu hunain ac yn gallu gwerthfawrogi llenyddiaeth, gan ddangos empathi ynghyd â dealltwriaeth y gall llenyddiaeth gael ei dehongli mewn gwahanol ffyrdd**

Key Terms:
Chwedl,
cyfarwydd,
orgraff,
mabinogi, cainc,
cymeriadau,
goruwchnaturio
l, natur, arwyr

<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth ydy nodweddion chwedl e.e., elfennau goruwchnaturiol, natur. • Bydd y myfyrwyr yn gwybod am bwysigrwydd Y Mabinogion a Phedair Cainc y Mabinog i'n hunaniaith diwylliannol ac i hanes llenyddiaeth Cymru. 	<p>Asesiad →</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall beth ydy chwedl a nodweddion chwedl. • Deall ystyr geirfa yn ymwuned a chwedlau Cymru e.e., cainc • Deall pwysigrwydd y Mabinogion. 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Dim gwaith cartref.</p>
<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn dysgu am fywyd drwy lenyddiaeth gan ddarllen chwedl Branwen Ferch Llyr • Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth ydy swydd y cyfarwydd. • Bydd y myfyrwyr yn perfformio chwedl gan chwarae rôl y cyfarwydd. • Bydd y myfyrwyr yn deall tarddiad nodweddion ieithyddol ac yn cael eu cyflwyno i'r hen orgraff (hen Gymraeg). 	<p>Asesiad →</p> <p>ACD1</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ACD 1: Darllen a deall 'Branwen Ferch Llyr' • Dangos dealltwriaeth o brif ddigwyddiadau'r chwedl. • Gallu perfformio chwedl gan amrywio iaith y corff a thôn llais. • Gallu cymhwyso sgiliau trawsieithu er mwyn cefnogi dysgu ieithoedd cyfarwydd 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Dim gwaith cartref.</p>
<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn gwylio rhaglen 'Mabinogi-ogi' • Bydd y myfyrwyr yn gallu trafod addasiad y chwedl i raglen deledu. • Gloywi iaith: Gwybod prif reolau atalnodi a phriflythrennau. 	<p>Asesiad →</p> <p>ACD2</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gallu gwerthfawrogi profiad llenyddol gwahanol gan adolygu rhaglen yn feiriadol ar lafar. • ACD2: Gloywi iaith: Gwybod prif reolau atalnodi a phriflythrennau. 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Dim gwaith cartref.</p>
<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth ydy nodweddion ysgrifennu portread ac yn casglu geirfa i'w defnyddio mewn portread. 	<p>Asesiad →</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwybod beth ydy nodweddion ysgrifennu portread. • Gallu creu banc geirfa ar gyfer portread. 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Taflen eirfa cymeriad (Dyn Sinsir)</p>
<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn meithrin creadigrwydd ac yn gallu ymateb yn ddychmygus i lenyddiaeth gan ysgrifennu portread o un o gymeriadau'r chwedl. • Bydd y myfyrwyr yn darllen chwedl Blodeuwedd. 	<p>Asesiad →</p> <p>AC</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gallu defnyddio dychymyg ac arbrofi gyda gwahanol ffurfiau a thechnegau creadigol er mwyn creu fy llenyddiaeth. • AC: Portread o gymeriad • Dangos dealltwriaeth o brif ddigwyddiadau'r chwedl. 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Dim gwaith cartref.</p>
<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth ydy nodweddion ysgrifennu cyfarwyddiadau. • Bydd y myfyrwyr yn gwybod beth ydy berfau gorchmynnol a'r treigladd meddal ar ol berf orchmynnol. • Bydd y myfyrwyr yn gallu ymateb yn ddychmygus i lenyddiaeth trwy greu cyfarwyddiadau creu Blodeuwedd 	<p>Asesiad →</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gallu creu cyfarwyddiadau i greu merch o flodau / Blodeuwedd • Gallu defnyddio dychymyg ac arbrofi gyda gwahanol ffurfiau a thechnegau creadigol er mwyn creu fy llenyddiaeth. 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Cyfarwyddiadau Creu Blodeuwedd *?</p>
<p>RhDd 1 – Deilliannau Dysgu Wythnos 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y myfyrwyr yn gallu cymharu chwedlau Blodeuwedd a Branwen gan ddangos empathi a gyfleu tebygrwydd a gwahaniaethau rhwng y chwedlau a'r cymeriadau. 	<p>Asesiad →</p>	<p>Meini Prawf Llwyddiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gallu adnabod a chyfleu elfennau tebyg a gwahanol yn y ddwy chwedl a'r cymeriadau. • Gallu gwerthfawrogi llenyddiaeth, gan ddangos empathi ynghyd â dealltwriaeth y gall llenyddiaeth gael ei dehongli mewn gwahanol ffyrdd. • gallu archwilio, dadansoddi a chymharu syniadau allweddol gan ddefnyddio terminoleg briodol a chefnogi barn gyda manylion priodol o'r testun. 	<p>Gwaith Cartref</p> <p>Dim gwaith cartref.</p>